

บันทึกข้อความ

สำนักงานเกษตรและสหกรณ์
จังหวัดเพชรบุรี
เลขรับ: 3127
วันที่รับ: 27/11/2568
เวลารับ: 12:16

ส่วนราชการ: ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรเพชรบุรี ๖๐ หมู่ ๓ ต.สามพระยา อ.ชะอำ จ.เพชรบุรี
โทร: ๐๓๒-๗๗๒๘๕๒ โทรสาร ๐๓๒-๗๗๒๘๕๓ E-mail: ptscl๒๐๑๖@yahoo.com
ที่ กษ ๐๙๒๑.๔/ ๕๓๓ วันที่ ๑๓ พฤศจิกายน ๒๕๖๘
เรื่อง ขอส่งข้อมูลเพื่อประชาสัมพันธ์

เรียน เกษตรและสหกรณ์จังหวัดเพชรบุรี

ด้วยกรมวิชาการเกษตรได้จัดทำข้อมูล “เตือนภัยการเกษตร” โดยรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับสภาพแวดล้อม สภาพอากาศที่เกิดขึ้นในแต่ละสัปดาห์ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อพืชชนิดต่างๆ การเกิดโรคระบาดในพืช การระบาดของแมลงศัตรูพืช ตลอดจนข้อสังเกต ข้อควรระวัง แนวทางแก้ไข/ป้องกัน เพื่อเผยแพร่ให้กับเจ้าหน้าที่ ภาครัฐ ภาคเอกชน เกษตรกร ผู้ประกอบการ หรือผู้เกี่ยวข้องได้ทราบเป็นประจำทุก ๒ สัปดาห์ นั้น

ในการนี้ ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรเพชรบุรีขอจัดส่งข้อมูลเตือนภัยการเกษตร ระหว่างวันที่ ๑๒ - ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๖๘ มาเพื่อใช้ประโยชน์ในหน่วยงานของท่านและประชาสัมพันธ์ผู้เกี่ยวข้องทราบโดยทั่วกัน และให้ศูนย์เรียนรู้เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร เพื่อประชาสัมพันธ์เตือนภัยเกษตรแก่เกษตรกรใช้เป็นแนวทางแก้ไขป้องกันภัยในพื้นที่จังหวัดเพชรบุรี ทั้งนี้ได้แนบข้อมูลเตือนภัยมาพร้อมหนังสือฉบับนี้ จำนวน ๑ ชุด

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และให้ความอนุเคราะห์เผยแพร่ประชาสัมพันธ์ ต่อไป

(นางสาวทองมา คำสังข์)

เจ้าพนักงานธุรการปฏิบัติงาน รักษาการในตำแหน่ง
ผู้อำนวยการศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรเพชรบุรี

เดือนกุมภาพันธ์
ช่วงวันที่ 12 -25 พฤศจิกายน 2568

สภาพแวดล้อม/สภาพอากาศที่เกิดในช่วงเวลานี้	ชนิดพืชที่อาจเกิดผลกระทบ	ระยะการเจริญเติบโตของพืชในช่วงนี้	ปัญหาที่ควรระวัง	ข้อสังเกตลักษณะ/อาการที่อาจพบ	แนวทางป้องกัน/แก้ไข
อากาศเย็นในตอนเช้า มีฝนตกบางพื้นที่	1. มันฝรั่ง	ทุกระยะการเจริญเติบโต	โรคใบไหม้ (เชื้อรา <i>Phytophthora infestans</i>)	มักพบอาการของโรคที่ใบล่างก่อน โดยด้านบนใบพบจุดแผลดำน้ำสีเข้มหนึ่กคล้ายถูกน้ำร้อนลวก ต่อมาแผลจะขยายใหญ่ตรงกลางแผลมีลักษณะแห้งเป็นสีน้ำตาลขอบแผลมีลักษณะดำน้ำสีดำ เมื่อพลิกดูด้านใต้ใบบริเวณตรงกันที่ขอบแผลจะมองเห็นเป็นละอองน้ำเล็ก ๆ สีขาวใสติดอยู่ แผลจะลุกลามออกไป ทำให้ใบไหม้แห้งเป็นสีน้ำตาล ในที่สุด หากสภาพแวดล้อมเหมาะสม คือ อากาศเย็นและมีความชื้นสูง หรือในสภาพที่มีหมอกลงจัด โรคจะลุกลามอย่างรวดเร็วไปยังต้นอื่น ๆ ทำให้มองเห็นใบไหม้แห้งกระจายเป็นหย่อม ๆ ในแปลง อาจพบอาการโรคที่ส่วนของลำต้นและกิ่งก้าน แผลมีสีน้ำตาลหรือสีดำ เมื่ออาการรุนแรงลำต้นและกิ่งก้านจะหักพับ และแห้งตายอย่างรวดเร็ว หากโรคเข้าทำลายที่หัว จะทำให้หัวเน่า	- หลีกเลี่ยงการปลูกมันฝรั่งในพื้นที่ที่เคยมีการระบาดของโรคนี้มาก่อน - ไถพลิกดินตากแดด 1 - 2 สัปดาห์ เพื่อลดปริมาณเชื้อโรคในดิน - ใช้ส่วนขยายพันธุ์ที่ไม่มีร่องรอยการติดเชื้อ - ปรับระยะปลูกไม่ให้แน่นเกินไป เพื่อลดการแพร่ระบาดของโรค - ไม่ให้ให้น้ำมากเกินไป ควรหลีกเลี่ยงการให้น้ำในตอนเย็น - หมั่นตรวจแปลงปลูกอย่างสม่ำเสมอ เมื่อพบต้นที่แสดงอาการโรค ควรถอนและนำไปทำลายนอกแปลงปลูก แล้วพ่นด้วยสารป้องกันกำจัดโรคพืช เช่น ไดเมโทมอร์ฟ 50% WP อัตรา 30 - 40 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ ไหมมอกซานิล + ฟามอกซาโดน 30% + 22.5% WG อัตรา 40 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ ไหมมอกซานิล + แมนโคแซบ 8% + 64% WP

สภาพแวดล้อม/สภาพอากาศที่เกิดในช่วงเวลานี้	ชนิดพืชที่อาจเกิดผลกระทบ	ระยะการเจริญเติบโตของพืชในช่วงนี้	ปัญหาที่ควรระวัง	ข้อสังเกตลักษณะ/อาการที่อาจพบ	แนวทางป้องกัน/แก้ไข
					อัตรา 50 - 60 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ เมทาแลกซิล-เอ็ม + แมนโคเซบ 4% + 64% WG อัตรา 40 - 50 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ โพรพิเนบ + ไอโพรวาสิคาร์บ 61.3% + 5.5% WP อัตรา 40 - 50 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ โพรพิเนบ + ฟลูโอพีโคโลด์ 66.7% + 6% WP อัตรา 20 - 30 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร โดยพ่นให้ทั่วทั้งบนใบและใต้ใบ ทุก 5 วัน ไม่ควรพ่นสารชนิดใดชนิดหนึ่งต่อเนื่องกันเป็นเวลานาน ควรใช้สลับชนิด เพื่อป้องกันการดื้อยาของเชื้อราสาเหตุโรค 7. ดินที่เป็นโรครุนแรง ควรถอนนำไปทำลายนอกแปลง เพื่อไม่ให้เป็นแหล่งแพร่ระบาดของโรค 8. แปลงที่พบการระบาดของโรค หลังจากเก็บเกี่ยวผลผลิตแล้ว ให้เก็บซากพืช รวมทั้งหัวมันฝรั่งที่ตกค้างในแปลง นำไปทำลายนอกแปลงปลูก เนื่องจากเป็นแหล่งสะสมของเชื้อสาเหตุโรค
	2. มะเขือเปราะ	ทุกระยะ	แมลงหริ่งขาวยาสูบ	ตัวอ่อนและตัวเต็มวัยดูดกินน้ำเลี้ยงบริเวณใบ	1. ก่อนการย้ายปลูก รองกันหลุมปลูกด้วย

สภาพแวดล้อม/สภาพอากาศที่เกิดในช่วงเวลานี้	ชนิดพืชที่อาจเกิดผลกระทบ	ระยะการเจริญเติบโตของพืชในช่วงนี้	ปัญหาที่ควรระวัง	ข้อสังเกตลักษณะ/อาการที่อาจพบ	แนวทางป้องกัน/แก้ไข
		การเจริญเติบโต		และเป็นพาหนะนำเชื้อไวรัสสาเหตุ โรคใบหงิกเหลืองมะเขือ ทำให้ผลผลิตลดลง	สารฆ่าแมลง ไดโนที่ฟูแรน 1% G อัตรา 2 กรัมต่อหลุม สามารถควบคุมการเข้าทำลายของแมลงหริ่งขาวได้ประมาณ 45 วัน (เมื่อใส่สารลงในหลุมแล้วให้โรยดินกลบสารบาง ๆ ก่อนทำการย้ายกล้าลงหลุม เพื่อป้องกันรากพืชสัมผัสสารโดยตรง ซึ่งอาจทำให้เกิดความเป็นพิษต่อพืชได้) 2. ใช้สารฆ่าแมลงที่มีประสิทธิภาพ เช่น บูโพรเฟซิน 40% SC อัตรา 25 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ ฟลอร์นิคามิด 50% WG อัตรา 20 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ สไปโรเตคตระแมท 15% OD อัตรา 20 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ ไซแอนทรานิลิโพรล 10% OD อัตรา 30 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ ไบเฟนทริน 2.5% EC อัตรา 30 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ ไดโนที่ฟูแรน 10% WP อัตรา 15 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ น้ำแกมปีโตรเลียม เช่น ไวต์ออยล์ 67% EC อัตรา 100 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร ควรพ่นสารทุก 5 วัน 2 - 3 ครั้ง ติดต่อกัน เมื่อพบการระบาด

สภาพแวดล้อม/สภาพอากาศที่เกิดในช่วงเวลานี้	ชนิดพืชที่อาจเกิดผลกระทบ	ระยะการเจริญเติบโตของพืชในช่วงนี้	ปัญหาที่ควรระวัง	ข้อสังเกตลักษณะ/อาการที่อาจพบ	แนวทางป้องกัน/แก้ไข
	3. ดาวเรือง	ออกดอก – เก็บเกี่ยว	หนอนกระทู้ผัก	หนอนระยะแรกจะอยู่รวมกันเป็นกลุ่ม แทะกินผิวใบ ในระยะต่อมาหนอนจะเริ่มแยกย้ายไปต้นอื่น การทำลายจะรุนแรงมากขึ้นเนื่องจากหนอนมีขนาดใหญ่ สามารถกัดกินใบ ก้าน และดอกของดาวเรือง ทำความเสียหายอย่างมาก	1. การเก็บกลุ่มไข่ และหนอนทำลาย จะช่วยลดการระบาดของหนอนกระทู้ผักลงได้ 2. การใช้เชื้อจุลินทรีย์ ได้แก่ เชื้อ <i>Bacillus thuringiensis</i> อัตรา 60 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร 3. การใช้สารฆ่าแมลง เช่น คลอร์ฟลูอาซูรอน 5% SC อัตรา 20 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ เมทอกซีฟีโนไซด์ 24% SC อัตรา 8 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ แลมบ์ดา-ไซฮาโลทริน 2.5% EC อัตรา 40 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ ลูเฟนบูรอน 5% EC อัตรา 20 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ เดลทาเมทรีน 3% EC อัตรา 20 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ อินดอกซาคาร์บ 15% SC อัตรา 15 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร .
			2. โรคดอกเน่า (เชื้อรา <i>Colletotrichum</i> sp.)	อาการเริ่มแรกกลีบดอกมีลักษณะฉ่ำน้ำ ต่อมาเปลี่ยนเป็นสีน้ำตาลจากปลายกลีบดอกไปหาโคนดอก แล้วเน่าลุกลามเปลี่ยนเป็นสีน้ำตาลทั้งดอก ดอกเสียคุณภาพ ถ้าเชื้อเข้าทำลายในระยะดอกตูม จะทำให้ดอกไม่บาน หากโรครุนแรงจะลุกลามสู่ต้นทำให้ต้นเน่า	1. หมั่นตรวจแปลงปลูกอย่างสม่ำเสมอ โดยเฉพาะในช่วงที่มีฝนตกชุก อากาศมีความชื้นสูง เมื่อพบดอกเริ่มแสดงอาการของโรคตัดดอกที่เป็นโรคออก นำไปทำลาย หรือฝังดินนอกแปลงปลูก ไม่ทิ้งไว้ในบริเวณ หรือข้างแปลงเพื่อลดปริมาณเชื้อสาเหตุโรค หากโรคยังคง

สภาพแวดล้อม/สภาพอากาศที่เกิดในช่วงเวลานี้	ชนิดพืชที่อาจเกิดผลกระทบ	ระยะการเจริญเติบโตของพืชในช่วงนี้	ปัญหาที่ควรระวัง	ข้อสังเกตลักษณะ/อาการที่อาจพบ	แนวทางป้องกัน/แก้ไข
				และยืนต้นตาย	ระบดพ่นด้วยสารป้องกันกำจัดโรคพืช ไดฟิโนโคนาโซล 25% EC อัตรา 15 มิลลิลิตร ต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ แมนโคเซบ 80% WP อัตรา 50 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ คลอโรทาโลนิล 50% SC อัตรา 20 มิลลิลิตร ต่อน้ำ 20 ลิตร พ่นทุก 5-7 วัน 2. กำจัดวัชพืชในแปลงปลูก เพื่อให้อากาศถ่ายเทสะดวก เป็นการลดความชื้น ทำให้สภาพแวดล้อมไม่เหมาะสมต่อการระบาดของโรค
	4. หอมแดง	ทุกระยะการเจริญเติบโต	โรคใบจุดสีม่วง (เชื้อรา <i>Alternaria porri</i>)	อาการเริ่มแรก พบจุดดำน้ำขนาดเล็ก รูปร่างกลมหรือรีบนใบ ซึ่งเมื่อแผลแห้งจะเปลี่ยนเป็นจุดแผลสีขาว ต่อมาแผลขยายออกตามความยาวของใบ มีลักษณะเป็นรูปไข่ เนื้อเยื่อยุบตัว แผลสีม่วงเข้มหรือสีน้ำตาลอมม่วง ตรงกลางซีดจางกว่าเล็กน้อย มีแถบสีขาว หรือสีเหลืองส้มล้อมรอบแผล ถ้าอากาศชื้นจะพบผงสปอร์สีดำของเชื้อราสาเหตุโรคบนแผล เมื่อมีหลายแผลขยายต่อกันจะทำให้ใบแห้ง ต้นโทรม ผลผลิตลดลง หากโรคระบาดรุนแรงใบจะแห้งตายหมดไม่ได้ผลผลิต หากเชื้อราเข้าทำลายที่ส่วนหัว	1. ก่อนปลูกควรปรับปรุงดินให้มีสภาพเหมาะสมกับการปลูกหอม โดยการใส่ปุ๋ยขาว ปุ๋ยคอก หรือปุ๋ยอินทรีย์ 2. ใช้หัวพันธุ์ที่ปราศจากโรค โดยแช่หัวพันธุ์หรือต้นกล้าก่อนปลูกด้วยสารป้องกันกำจัดโรคพืช เช่น ไดฟิโนโคนาโซล 25% EC อัตรา 30 - 40 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ ไอโพรไดโอน 50% WP อัตรา 30 - 40 กรัม ต่อน้ำ 20 ลิตร นาน 15 - 20 นาที 3. ตรวจสอบแปลงปลูกสม่ำเสมอ เมื่อพบโรคพ่นด้วยสารป้องกันกำจัดโรคพืช เช่น ไอโพรไดโอน 50%

สภาพแวดล้อม/สภาพอากาศที่เกิดในช่วงเวลานี้	ชนิดพืชที่อาจเกิดผลกระทบ	ระยะการเจริญเติบโตของพืชในช่วงนี้	ปัญหาที่ควรระวัง	ข้อสังเกตลักษณะ/อาการที่อาจพบ	แนวทางป้องกัน/แก้ไข
				จะทำให้หัวเน่าเก็บไว้ได้ไม่นาน	WP อัตรา 30 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ ไดฟิโนโคนาโซล 25% EC อัตรา 20 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ อะซอกซีโตรบิน 25% SC อัตรา 5 - 10 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ โปรไซมิโดน 50% WP อัตรา 40 – 50 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ ฟลูโอไพแรม + ไตรฟลอกซีโตรบิน 25% + 25% SC อัตรา 10 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร ทุก 5 - 7 วัน ไม่ควรพ่นสารชนิดใดชนิดหนึ่งต่อเนื่องกันเป็นเวลานาน ควรใช้สลับชนิด เพื่อป้องกันการดื้อยาของเชื้อราสาเหตุโรค 4. เก็บซากพืชที่เป็นโรคนำไปทำลายนอกแปลงปลูก เพื่อไม่ให้เป็นแหล่งสะสมของเชื้อสาเหตุโรค 5. ในพื้นที่ที่มีการระบาดของโรค ควรปลูกพืชชนิดอื่นที่ไม่ใช่สกุลหอมกระเทียมสลับ
	5. มะม่วง	แทงช่อดอก – พัฒนาผล	เพลี้ยจักจั่นมะม่วง	ตัวอ่อน และตัวเต็มวัยทำลายใบอ่อน ช่อดอก ก้านดอก และยอดอ่อน ระยะที่ทำความเสียหายให้มากที่สุด คือ ระยะที่มะม่วงกำลังออกดอกโดยดูดน้ำเลี้ยงจากช่อดอก ทำให้แห้ง	1. การตัดแต่งกิ่งภายหลังเก็บผลผลิต ช่วยลดที่หลบซ่อนของเพลี้ยจักจั่นมะม่วง ทำให้การพ่นสารฆ่าแมลงมีประสิทธิภาพดีขึ้น 2. ถ้าไม่มีการป้องกันกำจัด มะม่วงจะไม่ติดผลเลย

สภาพแวดล้อม/สภาพอากาศที่เกิดในช่วงเวลานี้	ชนิดพืชที่อาจเกิดผลกระทบ	ระยะการเจริญเติบโตของพืชในช่วงนี้	ปัญหาที่ควรระวัง	ข้อสังเกตลักษณะ/อาการที่อาจพบ	แนวทางป้องกัน/แก้ไข
				และดอกกร่วง ติดผลน้อย หรือไม่ติดเลย ระหว่างที่เพลี้ยจักจั่นมะม่วงดูดกินน้ำเลี้ยงจะ ถ่ายมูลมีลักษณะเป็นน้ำหวานเหนียว ๆ ติดตามใบ ช่อดอก ผล และรอบ ๆ ทรงพุ่ม ทำให้ใบมะม่วงเปียก ต่อมาจะเกิดราดำปกคลุม ถ้าเกิดมี ราดำปกคลุมมาก มีผลต่อการ สังเคราะห์แสง ใบอ่อนที่ถูกดูดน้ำเลี้ยง (โดยเฉพาะระยะใบเพสลาด) จะบิดงอโค้งลง ด้านใต้ใบจะมีอาการปลายใบแห้งให้สังเกตได้	จึงควรพ่นด้วยสารฆ่าแมลงฟลูโพรตพิฟูโรน 20% SL อัตรา 20 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ ไดโนที่ฟูแรน 10% SL อัตรา 10 มิลลิลิตรต่อ น้ำ 20 ลิตร หรือ แลมบ์ดา-ไซฮาโลทริน 2.5% EC อัตรา 20 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ อิมิดาโคลพรีด 70% WG อัตรา 5 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ ไพรีโพรซัน 50% WG อัตรา 10 กรัม ต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ บิวโทรเฟน 40% SC อัตรา 10 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ ฟลอปิคามิด 50% WG อัตรา 4 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ ไทอะมีโทกแซม 25% WG อัตรา 2.5 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ อะซีทาไมพรีด 20% SP อัตรา 3 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร พ่นให้ทั่ว เมื่อสำรวจพบเพลี้ยจักจั่นมะม่วงมากกว่า 4 ตัว ต่อช่อดอก และพ่นซ้ำตามความจำเป็น 3. การพ่นสารฆ่าแมลงให้มีประสิทธิภาพควรพ่น ให้ทั่วถึงลำต้น มิเช่นนั้นตัวเต็มวัยจะเคลื่อนย้าย หลบซ่อนไปยังบริเวณที่พ่นสารฆ่าแมลงไม่ถึง นอกจากนี้ ยังต้องคำนึงถึงการปรับหัวฉีดให้ เป็นละอองฝอย และระยะเวลาการพ่น

สภาพแวดล้อม/สภาพอากาศที่เกิดในช่วงเวลานี้	ชนิดพืชที่อาจเกิดผลกระทบ	ระยะการเจริญเติบโตของพืชในช่วงนี้	ปัญหาที่ควรระวัง	ข้อสังเกตลักษณะ/อาการที่อาจพบ	แนวทางป้องกัน/แก้ไข
					4. ใช้น้ำฉีดล้างช่อดอกและใบ เพื่อช่วยแก้ปัญหาช่อดอกและใบดำจากโรคราได้บ้าง ถ้าแรงอัดฉีดของน้ำแรงพอก็ช่วยให้เพลี้ยจักจั่นมะม่วงในระยะตัวอ่อนกระเด็นออกจากช่อดอกได้ ต้องระมัดระวังอย่าให้กระแทกดอกมะม่วงแรงเกินไป เพราะอาจทำให้ดอกหรือผลที่เริ่มติดร่วงได้ 5. ใช้กับดักแสงไฟ ดักตัวเต็มวัยที่บินมาเล่นไฟ
			2. โรคราดำ (เชื้อรา <i>Capnodium</i> sp., <i>Meliola</i> sp.)	พบคราบราสีดำบนใบ กิ่ง ช่อดอก หรือผล ทำให้ดอกบานช้า หรือบานผิดปกติ หรือเหี่ยวและหลุดร่วง บางครั้งทำให้ไม่ติดผล ถ้าเป็นที่ผลอ่อนอาจทำให้ผลเหี่ยวและหลุดร่วง	1. พ่นน้ำเปล่าล้างสารเหนียวที่แมลงปากดูด ขับถ่ายไว้ และคราบราดำ เพื่อลดปริมาณเชื้อสาเหตุโรค 2. เนื่องจากเชื้อราเจริญบนสารเหนียวที่แมลงปากดูด เช่น เพลี้ยจักจั่นมะม่วง เพลี้ยหอย และเพลี้ยแป้งขับถ่ายไว้ จึงควรพ่นสารฆ่าแมลง ดังนี้ - เพลี้ยจักจั่นมะม่วง ได้แก่ ฟลูไพราติฟูโรน 20% SL อัตรา 20 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ ไดโนที่ฟูแรน 10% SL อัตรา 10 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ แลมป์ดา-ไซฮาโลทริน 2.5% EC อัตรา 20 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ อิมิดาโคลพริด 70% WG อัตรา 5 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ ไพรไทรซีน 50% WG อัตรา 10 กรัม

สภาพแวดล้อม/สภาพอากาศที่เกิดในช่วงเวลานี้	ชนิดพืชที่อาจเกิดผลกระทบ	ระยะการเจริญเติบโตของพืชในช่วงนี้	ปัญหาที่ควรระวัง	ข้อสังเกตลักษณะ/อาการที่อาจพบ	แนวทางป้องกัน/แก้ไข
					ต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ บูโพรเฟซิน 40% SC อัตรา 10 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ ฟลอร์นิคามิด 50% WG อัตรา 4 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ ไทอะมีโทกแซม 25% WG อัตรา 2.5 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ อะซีทามิฟริด 20% SP อัตรา 3 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร - เพลี้ยหอย ได้แก่ มาลาไทออน 83% EC อัตรา 30 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร - เพลี้ยแป้ง ได้แก่ ไทอะมีโทกแซม 25% WG อัตรา 2.5 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ ไดโนทีฟูแรน 10% WP อัตรา 10 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร
	6. หน่อไม้ฝรั่ง	ทุกระยะการเจริญเติบโต	โรคลำต้นไหม้ (เชื้อรา <i>Phomopsis asparagi</i>)	อาการเริ่มแรก พบลำต้นเป็นจุดดำน้ำเล็ก ๆ รูปกระสวย จากนั้นจุดจะขยายใหญ่ตามแนวยาวของลำต้น เป็นแผลยาวรีคล้ายรูปไข่ มีสีม่วงหรือสีน้ำตาลเข้ม ตรงกลางแผลสีน้ำตาลอ่อน พบส่วนของเชื้อราเป็นตุ่มสีดำเล็ก ๆ กระจายทั่วแผล ถ้าอาการรุนแรง จะพบแผลกระจายทั่วลำต้น ทำให้ลำต้นไหม้แห้ง ต้นจะหักตรงรอยแผล นอกจากนี้ยังพบอาการของโรคได้บนกิ่ง ก้าน และใบ ทำให้ใบร่วง ต้นทรุดโทรม	1. หมั่นตรวจแปลงปลูกอย่างสม่ำเสมอ เมื่อพบโรคตัดส่วนที่เป็นโรค หรือถอนต้น นำไปทำลายนอกแปลงปลูก เพื่อลดปริมาณเชื้อสาเหตุโรค 2. พ่นด้วยสารป้องกันกำจัดโรคพืช เช่น อะซอกซีสโตรบิน 25% SC อัตรา 5 - 10 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ คาร์เบนดาซิม 50% SC อัตรา 10 - 20 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ คอปเปอร์ออกซีคลอไรด์ 85% WP อัตรา 50

สภาพแวดล้อม/สภาพอากาศที่เกิดในช่วงเวลานี้	ชนิดพืชที่อาจเกิดผลกระทบ	ระยะการเจริญเติบโตของพืชในช่วงนี้	ปัญหาที่ควรระวัง	ข้อสังเกตลักษณะ/อาการที่อาจพบ	แนวทางป้องกัน/แก้ไข
				และแห้งตายในที่สุด	กรัมน้ำ 20 ลิตร พ่นทุก 7 วัน ไม่ควรพ่นสารชนิดใดชนิดหนึ่งติดต่อกันเป็นเวลานาน 3. ช่วงการพักต้น เมื่อตัดแต่งและถอนต้นควรนำไปทำลายนอกแปลงปลูก 4. เมื่อรื้อแปลงเพื่อปลูกใหม่ ไม่ควรไถกลบดินที่เป็นโรคลงไปดิน เนื่องจากเชื้อสาเหตุโรคสามารถอยู่ข้ามฤดูในเศษซากพืช 5. ในพื้นที่ที่มีการระบาดของโรครุนแรงควรปลูกพืชชนิดอื่นหมุนเวียน เพื่อตัดวงจรของโรค
	7. สตรอว์เบอร์รี	ทุกระยะการเจริญเติบโต	โรคแอนแทรคโนส (เชื้อรา <i>Colletotrichum gloeosporioides</i>)	<u>อาการบนก้านใบ และลำต้น</u> พบแผลสีม่วงแดงขนาดเล็ก ขยายลุกลามไปตามความยาวของก้านใบและลำต้น ต่อมาเปลี่ยนเป็นแผลสีน้ำตาล เนื้อเยื่อบริเวณแผลแห้ง ทำให้เกิดรอยคอด หากอาการรุนแรง ต้นจะเหี่ยว และตายในที่สุด <u>อาการบนใบผล</u> พบแผลสีม่วงแดงขนาดเล็ก ขยายลุกลามไปตามความยาวของสายใย และเปลี่ยนเป็นแผลสีน้ำตาลในเวลาต่อมา ทำให้เกิดรอยคอดของใบบริเวณที่เป็นแผล <u>อาการบนผล</u> แผลมีลักษณะฉ่ำน้ำเป็นสี	1. ใช้ส่วนขยายพันธุ์จากแหล่งปลูกที่ไม่มีการระบาดของโรค และส่วนขยายพันธุ์ที่ไม่มีอาการของโรค 2. ตรวจสอบแปลงปลูกอย่างสม่ำเสมอ เมื่อพบโรคตัดส่วนที่เป็นโรคนำไปทำลายนอกแปลงปลูก แล้วพ่นด้วยสารป้องกันกำจัดโรคพืช ฟลูโอไพแรม + ไตรฟลอกซีสโตรบิน 25% + 25% SC อัตรา 10 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ ฟลูโอไพแรม + ทีบูโคนาโซล 20% + 20% SC อัตรา 10 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร พ่นทุก 5 วัน 3. แปลงที่พบการระบาดของโรค หลังจาก

สภาพแวดล้อม/สภาพ อากาศที่เกิดในช่วงเวลานี้	ชนิดพืชที่อาจ เกิดผลกระทบ	ระยะการ เจริญเติบโตของ พืชในช่วงนี้	ปัญหาที่ควรระวัง	ข้อสังเกตลักษณะ/ อาการที่อาจพบ	แนวทางป้องกัน/แก้ไข
				น้ำตาลเข้ม เนื้อเยื่อรอบขอบแผลเปลี่ยนเป็น สีซีด แผลยุบตัวลง เมื่ออาการรุนแรงมากขึ้น จะขยายใหญ่และทำให้ผลเน่า ในสภาพที่มี อากาศชื้นอาจพบกลุ่มสปอร์สีส้มของเชื้อรา สาเหตุโรคที่บริเวณแผล	เก็บเกี่ยวผลผลิตแล้ว ให้เก็บซากพืชไปทำลาย นอกแปลงปลูก
	8. ถั่วเหลือง	ฝักเต็ม - ฝักแก่	โรคแอนแทรคโนส (เชื้อรา <i>Colletotrichum truncatum</i>)	มักพบอาการของโรคบนใบและฝัก อาการ บนใบในระยะแรกพบแผลจุดสีน้ำตาล ขนาดเล็ก 2 - 3 มิลลิเมตร มีวงสีเหลืองล้อมรอบ เรียงต่อกันเป็นจุดประตามเส้นกลางใบ เส้นแขนง และกระจายทั่วไปเป็นกลุ่ม ๆ คล้ายรอยเปื้อน ของน้ำหมาก ทำให้พื้นที่ใบบริเวณกลุ่มแผล ซีดเหลือง หากเกิดโรคในระยะใบอ่อน จะทำให้ ใบอ่อนหงิกงอ ถ้าอาการรุนแรงจะทำให้ ใบเหลืองและร่วง อาการบนฝัก จะเกิดเป็น จุดสีน้ำตาลเรียงต่อกันเป็นรอยขีดหรือเป็นกลุ่ม เมื่อมีความชื้นสูงแผลจะขยายใหญ่เป็นวงซ้อนกัน และมีตุ่มสีน้ำตาลดำขนาดเล็ก เป็นวงเรียงซ้อนกัน เป็นชั้น ๆ เมล็ดในฝักจะสับและย่น บางเมล็ด มีของเหลวสีน้ำตาลไหลเยิ้มตามรอยแผลและเน่า นอกจากนี้ถ้าสภาพแวดล้อมเหมาะสม คือ	1. ใช้เมล็ดพันธุ์ที่สมบูรณ์จากแหล่งที่ไม่มีโรค ระบาด 2. กำจัดวัชพืชในแปลงปลูก เพื่อไม่ให้แปลงปลูก มีความชื้นสูง ซึ่งเป็นสภาพที่เหมาะสมต่อการ เกิดโรค 3. หมั่นตรวจแปลงปลูกอย่างสม่ำเสมอ เมื่อ พบฝักถั่วเหลือง หรือส่วนที่เป็นโรค เก็บนำไป ทำลายนอกแปลงปลูก เพื่อลดปริมาณเชื้อ สาเหตุโรค แล้วพ่นด้วยสารป้องกันกำจัดโรคพืช เช่น อะซอกซีโสตโรบิน 25% SC อัตรา 10 มิลลิกรัมต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ แมนโคเซบ 80% WP อัตรา 40 - 50 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ โพรคลอราซ 50% WP อัตรา 20 - 30 กรัม ต่อน้ำ 20 ลิตร พ่นทุก 5 - 7 วัน 4. ในพื้นที่ที่มีการระบาดของโรครุนแรงควร

สภาพแวดล้อม/สภาพอากาศที่เกิดในช่วงเวลานี้	ชนิดพืชที่อาจเกิดผลกระทบ	ระยะการเจริญเติบโตของพืชในช่วงนี้	ปัญหาที่ควรระวัง	ข้อสังเกตลักษณะ/อาการที่อาจพบ	แนวทางป้องกัน/แก้ไข
				อากาศร้อนขึ้นอาจพบอาการของโรคเป็นแผลสีน้ำตาลเข้มหรือดำเกิดขึ้นที่กิ่งก้านและลำต้น	ปลูกพืชชนิดอื่นหมุนเวียน เพื่อตัดวงจรของโรค
มีฝนตก และฝนตกหนัก บางพื้นที่ (ภาคใต้)	9. มะพร้าว	มะพร้าวที่ยังไม่ให้ผลผลิต	ด้วงแรด	ด้วงแรดเข้าทำลายพืช โดยการบินขึ้นไปกัดเจาะโคนทางใบหรือยอดอ่อนของมะพร้าว รวมทั้งเจาะทำลายยอดอ่อนที่ยังไม่คลี่ ทำให้ใบที่เกิดใหม่ไม่สมบูรณ์ มีรอยขาดแหว่งเป็นริ้ว ๆ คล้ายหางปลา หรือรูปพัด ถ้าโดนทำลายมาก ๆ จะทำให้ใบที่เกิดใหม่แคระแกร็น รอยแผลที่ถูกด้วงแรดมะพร้าวกัดเป็นเนื้อเยื่ออ่อนทำให้ด้วงงวงมะพร้าวเข้ามาวางไข่ หรือเป็นทางให้เกียยครูดเข้า จนถึงต้นตายได้ในที่สุด ด้วงแรดมะพร้าวในระยะตัวหนอน ส่วนใหญ่พบตามพื้นดินในบริเวณที่มีการกองปุ๋ยหมัก ปุ๋ยคอก จะกัดกินและทำลายระบบรากของมะพร้าว ปลูกใหม่ ทำให้พบอาการยอดเหี่ยวและแห้งเป็นสีน้ำตาล ต้นแคระแกร็นไม่เจริญเติบโต	1. วิธีเขตกรรม ทำความสะอาดบริเวณสวนมะพร้าวเพื่อกำจัดแหล่งขยายพันธุ์ เป็นวิธีที่ใช้ได้ผลดีมานาน ถ้ามีกองปุ๋ยหมัก ปุ๋ยคอก กองขยะ กองขี้เลื่อย แกลบ ควรกำจัดออกไปจากบริเวณสวน หรือกองให้เป็นที่เป็นที่ แล้วหมั่นกลับเพื่อตรวจดู หากพบหนอนให้จับมาทำลาย หรือเผากองขยะนั้นเสีย ส่วนของลำต้นและตอมะพร้าวที่โค่นทิ้งไว้ หรือมะพร้าวที่ยืนต้นตาย ควรโค่นลงมาเผาทำลาย ต้นมะพร้าวที่ถูกตัดเพื่อปลูกทดแทน ถ้ายังสดอยู่เผาทำลายไม่ได้ ควรถอนออกเป็นท่อนสั้น ๆ นำมารวมกันไว้ปล่อยให้ผุสลาย สลอบให้ด้วงแรดมาวางไข่ ด้วงแรดจะวางไข่ตามเปลือกมะพร้าวที่อยู่ติดกับพื้นดิน เพราะมีความชุ่มชื้นสูงและสุกเร็ว เผาทำลายท่อนมะพร้าวเพื่อกำจัดทั้งไข่ หนอน และดักแด้ของด้วงแรดมะพร้าว ตอมะพร้าวที่เหลือให้ใช้น้ำมันเครื่องใช้แล้วราดให้ทั่วต่อเพื่อป้องกันการวางไข่ได้

สภาพแวดล้อม/สภาพอากาศที่เกิดในช่วงเวลานี้	ชนิดพืชที่อาจเกิดผลกระทบ	ระยะการเจริญเติบโตของพืชในช่วงนี้	ปัญหาที่ควรระวัง	ข้อสังเกตลักษณะ/อาการที่อาจพบ	แนวทางป้องกัน/แก้ไข
					2. การใช้ชีววิธี ใช้เชื้อราเขียวเมตาไรเซียม (<i>Metarhizium</i> sp.) ใส่ไว้ตามกองขยะ กองปุ๋ยคอก หรือท่อนมะพร้าวที่มีหนอนด้วงแรด มะพร้าวอาศัยอยู่ เกลี่ยเชื้อให้กระจายทั่วกอง เพื่อให้เชื้อมีโอกาสสัมผัสกับตัวหนอนให้มากที่สุด รดน้ำให้ความชื้น หาวสัปดาห์ละ 1 ครั้ง ในมะพร้าวคลุมกองไว้ เพื่อรักษาความชื้นและป้องกันแสงแดด เชื้อจะทำลายด้วงแรดมะพร้าวทุกระยะการเจริญเติบโต 3. การใช้สารเคมี 3.1 ดันมะพร้าวอายุ 3 - 5 ปี ซึ่งยังไม่สูงมากนัก ใช้ลูกเหม็นใส่บริเวณคอมมะพร้าวที่โคนทางใบรอบ ๆ ยอดอ่อน ทางละ 2 ลูก ดันละ 6 - 8 ลูก กลิ่นของลูกเหม็นจะไล่ไม่ให้ด้วงแรดมะพร้าวบินเข้าไปทำลายคอมมะพร้าว 3.2 ใช้สารฆ่าแมลงไดอะซินอน 60% EC อัตรา 80 มิลลิกรัมต่อน้ำ 20 ลิตร ราดบริเวณคอมมะพร้าวตั้งแต่โคนยอดอ่อนลงมาให้เปียก โดยใช้ปริมาณ 1-1.5 ลิตรต่อต้น ทุก 15-20 วัน ควรใช้ 1-2 ครั้ง ในช่วงระบาด

สภาพแวดล้อม/สภาพอากาศที่เกิดในช่วงเวลานี้	ชนิดพืชที่อาจเกิดผลกระทบ	ระยะการเจริญเติบโตของพืชในช่วงนี้	ปัญหาที่ควรระวัง	ข้อสังเกตลักษณะ/อาการที่อาจพบ	แนวทางป้องกัน/แก้ไข
	10. มะละกอ	เก็บเกี่ยว	น้ำท่วมขัง	ทำให้ต้นโคนล้มและเกิดความเสียหายของระบบราก	ควรมีการระบายน้ำภายในแปลงเพื่อไม่ให้มีน้ำท่วมขัง และไม่ควรเหยียบย่ำบริเวณผิวดินใกล้กับลำต้นเพื่อหลีกเลี่ยงการทำลายราก
	11. พุเรียน	เตรียมต้น (การเจริญทางใบ)	1. โรครากเน่าและโคนเน่า (เชื้อรา <i>Phytophthora palmivora</i>)	อาการที่ราก เริ่มแรกจะเห็นใบที่ปลายกิ่งมีสีซีด ไม่เป็นมันเงา เหี่ยวห่อหุ้ม เมื่ออาการรุนแรงมากขึ้น ใบจะเหลืองและหลุดร่วง หากขุดดูราก จะพบรากฝอยมีลักษณะเปลือกอ่อน และเปื่อยยุ่ย เป็นสีน้ำตาล เมื่อโรครุนแรงอาการเน่าจะลามไปยังรากแขนงและโคนต้น ทำให้ต้นพุเรียนโทรม และยืนต้นตาย อาการที่กิ่งและที่ลำต้นหรือโคนต้น ระยะแรก จะเห็นพุเรียนแสดงอาการใบเหลืองเป็นบางกิ่ง สังเกตเห็นคล้ายคราบน้ำบนผิวเปลือกของกิ่งหรือต้น ในช่วงเช้าที่มีอากาศชื้นอาจเห็นเป็นหยดของเหลวสีน้ำตาลแดงออกมาจากบริเวณแผล และจะค่อย ๆ แห้งไปในช่วงที่มีแดดจัด ทำให้เห็นเป็นคราบ เมื่อใช้มีดฉีกบริเวณคราบน้ำนั้น จะพบเนื้อเยื่อเปลือกและเนื้อไม้เป็นแผลสีน้ำตาล ถ้าแผลขยายใหญ่ ลุกลามจนรอบโคนต้น จะทำให้พุเรียนใบร่วง	1. แปลงปลูกควรมีการระบายน้ำดี ไม่มีน้ำท่วมขัง และเมื่อมีน้ำท่วมขังควรระบายออก 2. ปรับปรุงดิน โดยใส่ปุ๋ยคอก ปุ๋ยหมัก และปรับสภาพดินให้มีความเป็นกรด-ด่าง ประมาณ 6.5 กรณีดินที่เป็นกรดจัด ให้ใส่ปูนขาวหรือโดโลไมท์ อัตรา 100 - 200 กิโลกรัมต่อไร่ 3. หลีกเลี่ยงการกระทำที่อาจทำให้รากหรือลำต้นเกิดแผล ซึ่งจะเป็นช่องทางให้เชื้อราสาเหตุโรคเข้าทำลายพืชได้ง่ายขึ้น 4. ต้นพุเรียนที่เป็นโรครุนแรงมาก หรือยืนต้นแห้งตาย ควรขุดออกนำไปทำลายนอกแปลงปลูก แล้วราดดินในหลุมและบริเวณโดยรอบ ด้วยสารป้องกันกำจัดโรคพืช ฟอสฟิธ-อะลูมิเนียม 80% WP อัตรา 30 - 50 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ เมทาแลกซิล 25% WP อัตรา 30 - 50 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร ทั้งไว้ระยะหนึ่ง จึงปลูกทดแทน

สภาพแวดล้อม/สภาพอากาศที่เกิดในช่วงเวลานี้	ชนิดพืชที่อาจเกิดผลกระทบ	ระยะการเจริญเติบโตของพืชในช่วงนี้	ปัญหาที่ควรระวัง	ข้อสังเกตลักษณะ/อาการที่อาจพบ	แนวทางป้องกัน/แก้ไข
				จนหมดต้น และยืนต้นแห้งตาย <u>อาการที่ใบ</u> ใบอ่อนแสดงอาการเหี่ยว เหลือง บริเวณแผลมีลักษณะจำน้ำ สีน้ำตาลอ่อน และเปลี่ยนเป็นสีดำ ตายนิ่งคล้ายน้ำร้อนลวก เส้นใบมีสีน้ำตาลดำ เกิดอาการไหม้แห้งคาต้นอย่างรวดเร็วแล้วค่อย ๆ ร่วงไป พบมากช่วงฝนตกหนักต่อเนื่องหลายวัน	5. ตรวจสอบแปลงปลูกอย่างสม่ำเสมอ เมื่อพบส่วนของกิ่ง ใบ ดอก และผลที่เป็นโรค ตัดแต่งส่วนที่เป็นโรค รวมทั้งเก็บผลเน่าที่ร่วงหล่นไปทำลายนอกแปลงปลูก แล้วพ่นด้วยสารเมทาแลกซิล 25% WP อัตรา 30 - 50 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ ฟอสอีทิล-อะลูมิเนียม 80% WP อัตรา 30 - 50 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร ให้ทั่วทรงพุ่ม จำนวน 1 - 2 ครั้ง ทุก 7 - 10 วัน และควรหยุดพ่นสารก่อนเก็บเกี่ยวผล อย่างน้อย 15 วัน 6. ไม่นำเครื่องมือตัดแต่งที่ใช้กับต้นเป็นโรคไปใช้ต่อกับต้นปกติ และควรทำความสะอาดเครื่องมือก่อนนำไปใช้ใหม่ทุกครั้ง 7. เมื่อพบต้นที่ใบเริ่มมีสีขีด ไม่เป็นมันเงาหรือใบเหลืองหลุดร่วง ใช้สาร ฟอสโฟนิค แอซิด 40% SL ผสมน้ำสะอาด อัตรา 1:1 ใส่กระบอกฉีดยาฉีดเข้าลำต้น อัตรา 20 มิลลิลิตรต่อต้น และ/หรือราดดินด้วยสารฟอสอีทิล-อะลูมิเนียม 80% WP อัตรา 30 - 50 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ เมทาแลกซิล 25% WP อัตรา 30 - 50 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร

สภาพแวดล้อม/สภาพอากาศที่เกิดในช่วงเวลานี้	ชนิดพืชที่อาจเกิดผลกระทบ	ระยะการเจริญเติบโตของพืชในช่วงนี้	ปัญหาที่ควรระวัง	ข้อสังเกตลักษณะ/อาการที่อาจพบ	แนวทางป้องกัน/แก้ไข
					8. เมื่อพบอาการโรคบนกิ่งหรือที่โคนต้น ฉากหรือชุดผิวเปลือกบริเวณที่เป็นโรคออกแล้ว ทาแผลด้วยสาร ฟอสอีทิล-อะลูมิเนียม 80% WP อัตรา 70 กรัมต่อน้ำ 1 ลิตร หรือ ฟอสอีทิล-อะลูมิเนียม 80% WG อัตรา 90 กรัมต่อน้ำ 1 ลิตร หรือ เมทาแลกซิล 25% WP อัตรา 40 - 60 กรัมต่อน้ำ 1 ลิตร หรือ แมนโคเซบ + วาลิฟนาเลท 60% + 6% WG อัตรา 100 กรัมต่อน้ำ 1 ลิตร หรือ โพรพาโมคาร์บไฮโดรคลอไรด์ + เมทาแลกซิล 10% + 15% WP อัตรา 60 กรัมต่อน้ำ 1 ลิตร ทุก 7 วัน จนกว่าแผลจะแห้ง หรือ ใช้ฟอสโฟนิคแอซิด 40% SL ผสมน้ำสะอาด อัตรา 1:1 ใส่กระบอกฉีดยา ใช้อัตรา 20 มิลลิลิตรต่อต้น ถัดเข้าลำต้นหรือกิ่งในบริเวณตรงข้ามอาการโรค หรือส่วนที่เป็นเนื้อไม้ดีใกล้บริเวณที่เป็นโรค 9. หลังจากเก็บเกี่ยวผลผลิตแล้ว ตัดแต่งกิ่งเป็นโรค กิ่งแห้ง และตัดขั้วผลที่ค้างอยู่ นำไปทำลายนอกแปลงปลูก เพื่อลดการสะสมของเชื้อสาเหตุโรค

สภาพแวดล้อม/สภาพอากาศที่เกิดในช่วงเวลานี้	ชนิดพืชที่อาจเกิดผลกระทบ	ระยะการเจริญเติบโตของพืชในช่วงนี้	ปัญหาที่ควรระวัง	ข้อสังเกตลักษณะ/อาการที่อาจพบ	แนวทางป้องกัน/แก้ไข
			2. โรคใบติดหรือใบไหม้ (เชื้อรา <i>Rhizoctonia solani</i>)	มักพบอาการของโรคที่ใบอ่อนก่อน โดยอาการเริ่มแรกพบแผลคล้ายถูกน้ำร้อนลวกบนใบ ต่อมาแผลขยายตัวและเปลี่ยนเป็นสีน้ำตาล ขนาดและรูปร่างไม่แน่นอน จากนั้นลุกลามไปยังใบปกติข้างเคียง ถ้ามีความชื้นสูงเชื้อราสาเหตุโรคจะสร้างเส้นใยมีลักษณะคล้ายใยแมงมุมยึดใบให้ติดกัน ใบที่เป็นโรคจะไหม้แห้ง และหลุดร่วงไปสัมผัสกับใบที่อยู่ด้านล่าง โรคจะลุกลามทำให้ใบไหม้เห็นเป็นหย่อม ๆ ใบแห้งติดกันเป็นกระจุกแขวนค้างตามกิ่ง ต่อมาใบจะร่วงจนเหลือแต่กิ่ง และกิ่งแห้งในที่สุด ทำให้ต้นเสียรูปทรง	1. ช่วงการตัดแต่งกิ่ง ตัดแต่งกิ่งให้เหมาะสม และมีทรงพุ่มโปร่ง เพื่อให้ทุเรียนได้รับแสงแดดและอากาศถ่ายเทได้ดี เป็นการลดความชื้น ทำให้สภาพแวดล้อมไม่เหมาะสมต่อการระบาดของโรค 2. ในแปลงปลูกที่มีความชื้นสูงและมีการระบาดของโรคเป็นประจำ ไม่ควรใส่ปุ๋ยที่มีไนโตรเจนสูง เพื่อลดการแตกใบ 3. หมั่นตรวจแปลงปลูกอย่างสม่ำเสมอ หากพบโรค ตัดส่วนที่เป็นโรคและเก็บเศษพืชที่เป็นโรคและใบที่ร่วงหล่น นำไปทำลายนอกแปลงปลูก และพ่นสารป้องกันกำจัดโรคพืช เช่น คอปเปอร์ไฮดรอกไซด์ 77% WP อัตรา 30 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ คอปเปอร์ออกซีคลอไรด์ 85% WP อัตรา 30 - 50 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ คอปเปอร์ออกซีคลอไรด์ 65.2% WG อัตรา 20 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ คิวปริคออกไซด์ 86.2% WG อัตรา 10 - 20 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ คอปเปอร์ออกซีคลอไรด์ + คอปเปอร์ไฮดรอกไซด์ 24.6% (14% copper metal) + 22.9% (14% copper

สภาพแวดล้อม/สภาพอากาศที่เกิดในช่วงเวลานี้	ชนิดพืชที่อาจเกิดผลกระทบ	ระยะการเจริญเติบโตของพืชในช่วงนี้	ปัญหาที่ควรระวัง	ข้อสังเกตลักษณะ/อาการที่อาจพบ	แนวทางป้องกัน/แก้ไข
					metal) WG อัตรา 10 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ เฮกซะโคนาโซล 5% SC อัตรา 20 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ เพนทิโอไพแรต 20% SC อัตรา 10 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ ฟลูไทรอะฟอล 12.5% SC อัตรา 20 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ ที่บูโคนาโซล +- ไตรฟลอกซีสโตรบิน 50% + 25% WG อัตรา 10 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ โทลโคลฟอส-เมทิล 50% WP อัตรา 20 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร ทุก 7 วัน โดยพ่นที่ใบให้ทั่วทั้งต้น

รายงาน : สถาบันวิจัยพืชสวน (นางสาวทิวา บุษพาประเสริฐ) ข้อมูลจาก : ศวส.เชียงใหม่, ศวพ.นครปฐม, ศวพ.กาญจนบุรี, ศวส.ชุมพร และศวส.ศรีสะเกษ
 : สถาบันวิจัยพืชไร่และพืชทดแทนพลังงาน (นางสาวสุรียรัตน์ ทองคำ) ข้อมูลจาก : กลุ่มวิชาการ ศวร.เชียงใหม่
 : กลุ่มวิจัยโรคพืช สำนักวิจัยพัฒนาการอารักขาพืช
 ผู้กลั่นกรอง : สำนักวิจัยพัฒนาการอารักขาพืช